

Mejeribruget i Danmark 1882.

Af Landbrugskandidat Chr. Sonne.

Med de stigende Landejendomspriser, med den hermed voxende døde Kapital, som det enkelte Landbrug binder, bliver det i forøget Grad Hovedbetingelsen for Agerbrugets Rentabilitet, at Landmanden formaaer at udnytte de Anvisninger, som kunne uddrages af det intensivere Agerbrugs Grundsætninger — Anvisninger, der alle have til Hensigt at bidrage til Løsningen af den Opgave, som — fælles for alle Landbrug — kan formuleres derhen: Gjennem de landøkonomiske Produkter at søge den størst mulige Mængde af Jordens Næringsstoffer fremstillede i en Form, der betinger den højest mulige Markedsværdi, samtidig med at Jordens Erstatningskrav fyldestgjøres gennem Tilførselen af Stoffer, hvis Handelsværdi er den mindst mulige.

Bortset fra, at der stedse vil kunne fremdrages Landbrug, hvis ekstraordinære lette Adgang til billige Gjødningsstoffer — ofte i Forbindelse med et fordelagtigt Marked for Hø og Halm — overflødiggjør et større Kvæghold, vil det i den store Almindelighed være Regel, at Jordens afgivne Næringsstoffer billigst og bedst erstattes ved Hjælp af den paa Stedet producerede Staldgødning. — Vort Landbrugs Udvikling har medført, at den ringe Vægt, man tidligere tillagde Kvægholdet som Indtægtskilde, har maattet vige Pladsen for den Anskuelse, at et rationelt ledet Kvæghold — ved Siden af at vedligeholde Jordens Frugtbarhed —

tillige formaaer at danne Tyngdepunktet i den Række af Indtægtskilder, som Landbruget giver Adgang til.

Det maa derfor betegnes som fuldt ud stemmende med Landbrugets Tarv, at der i de fleste Agerbrug tillægges Kvægbesætningerne en stedse stigende Betydning, og at man i Erkjendelse af, at det først er gennem en kraftig Ernæring, at Kvægholdet kommer til sin Ret, mere og mere søger at gjøre dette uafhængigt af de Næringsmidler, hvortil det tidligere udelukkende var henvist, nemlig det forhaandenværende Forraad af Hø og Halm*).

Imidlertid har dog Hø- og Halmfoderet vedblivende en væsentlig Betydning for at kunne gennemføre en økonomisk Vinterernæring af Besætningerne, og det er derfor intet Under, at Landmændene kun med ringe Forhaabninger om et økonomisk gunstigt Resultat af Vinterholdet i Efteraaret 1881 toge Kreaturerne paa Stald.

En i Midten af Oktober indtrædende kortvarig Frostperiode afskar Muligheden af ved fortsat Efteraarsgræsning at mindske Kravene til det knappe Foderforraad. Kreaturerne Huld bar i altfor høj Grad Præget af de ugunstige Forhold, hvorunder Sommer-Ernæringen havde fundet Sted; og naar hertil kom, at saavel Hø- som Sædafgrøden som før antydet var usædvanlig knap og for Halmens Vedkommende tillige af usædvanlig ringe Kvalitet, var det hermed paa Forhaand givet, at Vinterfoderet for nogenlunde at kunne holde Produktionen i Højde med det Almindelige maatte fordre et usædvanlig stort Tilskud af andre Fodringsstoffer, uagtet man i de fleste Landbrug havde anseet det nødvendigt at formindske Besætningerne.

Det var saaledes under højst ugunstige Vilkaar, at Vinterfødningen begyndte; og det var naturligt, at

---

*) Den Omstændighed, at Kreaturtællingslisten for 1881 dokumenterer, at Antallet af Hornkvæg-Hoveder nu udgjør her i Landet 1,470000 mod 854000 Stkr. i Aaret 1838, illustrerer paa en slaaende Maade den Udviklingsretning, som det danske Landbrug i de mellemliggende Aar har fulgt.

Landmændene med de Ulemper, som Foderets Knapthed den foregaaende Vinter foraarsagede, i frisk Erindring søgte at imødekomme den Appel, som Forholdenes Natur maatte rette til dem om at understøtte de knappe Foderbeholdninger ad de Veje, som stode til Raadighed.

Medens saaledes Halmen som Regel under sædvanlige Forhold spiller en dobbelt Rolle for Kreaturerens Vinterpleje — dels som Næringsmiddel og Fyldefoder og dels som Strømateriale —, maatte man saagodtsom overalt iaar nedstemme Fordringerne til ved Hjælp af dette Næringsmiddel at fyldestgjøre Besætningernes uafviselige Krav til Fyldefoder, samtidig med at dens Anvendelse som Strøfoder maatte søges overflødiggjort ved Brugen af andre Stoffer; og Løv fra Skovene saavel som Tørvejord anvendtes i Henhold hertil i udstrakt Maalestok og — hvor Forraadet heraf var tilstrækkeligt — med tilfredsstillende Resultat.

Særlig uheldigt var man stillet, hvor Indførelsen af mecklenburgske Gjødningsstalde fordrede et betydeligt Strømateriale. Her var i Regelen ikke andet for end ved en daglig Udrensning af Stalden at hidføre den fornødne Økonomi; og en Brolægning af Stalden var under disse Omstændigheder en nødvendig Forholdsregel, hvor denne Foranstaltning ej tidligere var iværksat.

Der finder i det Hele taget en iøjnefaldende Modsætning Sted mellem Fodringsvilkaarene i den forudgaaende og den her omhandlede Vinterperiode. I Vinteren 1880 —81 vare Beholdningerne rigelige, men Vinterens Stræng-
hed og Langvarighed — ofte i Forbindelse med en mindre god Økonomi fra Begyndelsen — gjorde det nødvendigt i den sidste Periode af Vinterfodringen at anvende en Spar-sommelighed med Fodringsmidlerne, som ej undlod at give sig tilkjende ved den aftagende Produktion. Iaar var hel-digvis det omvendte Tilfældet, idet en fra Begyndelsen anlagt omsigtsfuld Økonomi, støttet af Vinterens Mildhed og Kortvarighed, bevirkede, at man overalt i rigeligere Maal, end man havde turdet haabe, fik Vinterfoderet til at

slaa til, indtil det usædvanlig tidlig fremspirende Græs kunde afgive en tilstrækkelig Ernæring.

Kælvningstiden, der jo hovedsagelig maa rette sig efter den Aarstid, paa hvilken man under ordinære Forhold bedst seer sig istand til at fremkalde og understøtte det fuldtmalkende Individets Mælkeydelse, synes ikke iaar at have foretaget nogen særlig fremtrædende Svingning til nogen af Siderne. I de fleste Mejerier, hvor et kraftigt Vinterhold tillader at drage Fordel af Vinterhalvaarets højere Konjunkturer for Mejeriprodukterne, vil man som Regel søge Mejeridriftens »døde Punkt« henlagt til Slutningen af Græsningsperioden og hermed tilstræbe Kælvningstiden mere eller mindre jævnt fordelt gennem Vinteren.

Det vil da være afhængigt dels af det Vinterfoder, man seer sig istand til at kunne byde Individet, og dels af den paafølgende Sommers Karakter, hvorvidt den tidlige eller senere Kælvningstid vil udøve den mest heldbringende Indflydelse paa Aarsudbyttet. I et Aar som det omhandlede, hvor alle Faktorer — med Undtagelse af Priserne paa Mejeriprodukterne — afgjort stille sig i den sildig kælvende Besætnings Favør, er det højst interessant at iagttage, at de Mejerigaarde, hvis Foderbeholdninger have formaaet gennem Vinterhalvaaret at tilfredsstille den tidlig kælvende Besætnings forøgede Krav, ere istand til at kunne føre Beviset for, at de dog, hvad Aarsudbyttet angaaer, fuldt ud kunne konkurrere med de førstnævnte. — Fra enkelte Sider er berettet, at en Fremrykning af Kælvningstiden til September har viist sig at betegne en Overskriden af den fordelagtige Grænse. Det vil jo som oftest fordre et meget stort Fodertilskud at holde saa tidlig kælvende Individets Mælkeydelse oppe, indtil Sommerernæringen kan begynde, og en Kælvning paa dette Tidspunkt vil derfor vist sjældent søges tilvejebragt, medmindre man foranlediges hertil af Ønsket om at reducere det Tidsrum, i hvilket Aarets Overløbere uundgaaelig ville give et tarveligt Udbytte.

Den Frygt, som fra Efteraaret nærdes for, at Kastningen skulde overskride det sædvanlige Omfang som en Følge af det ugunstige Vejrlig i Forbindelse med Foderets ringe Kvalitet, viste sig desværre begrundet; fra flere Sider bære Meddelelserne Vidne om dette Ondes usædvanlige Udstrækning. At de to nævnte Omstændigheder maa nævnes i første Række blandt de mange Faktorer, der angives som Aarsag til Kastningen, synes at ligge nær; og en tidlig Indbinding af de højt drægtige Individuer — særlig Kvier — vil utvivlsomt bidrage i væsentlig Grad til at reducere Omfanget af dette Onde. —

Det er at vente, at Mælkeudbyttet som Resultat af Ernæringen maa bære tydeligt Spor af de mange uheldige Forhold, som virkede forstyrrende paa Vinterens Produktion. At dette forholder sig saa, vil et Blik paa hosstaaende Tab. I., udarbejdet efter 27 Gaardes Mejeriregnskab, tilstrækkelig godtgjøre; idet de 13 Mejerier, hvis ifjor afgivne Beretning tilsteder en Sammenligning, udvise en gennemsnitlig Nedgang i Mælkeudbyttet af c. 300 Pd. pr. Ko, eller 13 pCt. mindre end ifjor. At Materialet i og for sig er alt for ringe til herpaa at kunne bygge en afgjørende Dom om dette som om de øvrige Forhold vedrørende Aarets Mejeribrug, skal selvfølgelig villig indrømmes — samtidig med at det maa beklages, at Anstrængelserne for at skaffe et fyldigere Materiale tilvejebragt ej have været kronede med Held —, men det tør dog temmelig sikkert antages, at denne Nedgang, som iøvrigt, naar Hensyn tages til sidste Aars kortere Vinterfodringsperiode, ingenlunde er saa stor, som man kunde vente, afgiver et Billede af det almindelige Forhold mellem denne og den forudgaaende Vinters Produktion, som snarest er i denne Vinters Favør, hvilket ialtfald synes at fremgaa af den Omstændighed, at medens Overskudsudførselen af Smør i forrige Vinterhalvaar udgjorde 41,400 Tdr., naaede den iaar i samme Tidsrum kun op til 32,900 Tdr., altsaa en Mindreudførsel af 20 pCt.

Denne temmelig betydelige Reduktion i Udførselen

Tab. I. Vinterfodringen 1881—

Mejeriernes Nr.	Mejeriernes Nr. i forrige Aars Beretning.	Koholdet.				Vinterfodret Antal Dage.	Opfodret pr. Ko.									
		Antal Køer.	pCt. Kælvere inden 1ste Januar.	pCt. nyindsatte Køer.	pCt. Kastere og Overløbere.		Pd. Rapskager.	Pd. Palmekager & Palmemel.	Pd. forskellige Oliekager.	Pd. Klid og Maltspirer.	Korn.	Ialt.	Pd. Kraftfoder pr. Dag.	Kløverhø og Vikkehavrehø.	Enghø.	Runkelroer & Gulerødder.
1	3	106	36	12	24	203	227	»	»	424	790	1441	7.1	1260	400	»
2	4	80	40	21	15	199	195	156	»	211	1093	1655	8.3	»	1000	5600
3	5	69	48	4	12	204	222	»	»	276	942	1440	7.1	870	190	»
4	6	29	59	17	3	193	138	»	138	138	207	621	3.2	»	1720	»
5	9	37	54	16	11	205	131	135	93	278	793	1430	7.0	»	1060	1000
6	11	61	33	23	10	191	»	115	148	360	803	1426	7.5	990	»	»
7	12	55	35	20	7	196	245	«	»	245	706	1196	6.1	440	1160	4400
8	13	81	64	14	22	175	227	189	57	336	562	1371	7.8	720	720	2930
9	14	33	42	27	33	200	303	»	»	576	545	1424	7.1	300	900	9780
10	16	65	43	23	8	186	126	30	»	54	518	728	3.9	770	2200	»
11	17	114	62	9	12	205	183	»	»	»	286	469	2.3	300	3400	1150
12	21	100	23	8	21	196	»	»	333	627	309	1269	6.5	1140	680	6400
13	22	175	63	23	11	181	350	291	11	794	12	1458	8.1	»	630	7700
14	»	83	48	14	12	203	87	42	»	82	789	1000	4.0	»	»	120
15	»	32	78	13	6	212	295	»	9	78	1141	1523	7.2	700	970	2750
16	»	114	37	24	49	191	140	»	»	134	572	846	4.5	550	1700	»
17	»	25	40	32	4	202	172	»	»	320	160	652	3.2	»	4464	5070
18	»	175	34	20	11	195	243	160	87	57	763	1310	6.7	1300	1330	3550
19	»	58	90	36	3	200	290	194	9	233	1257	1983	9.9	850	1650	6800
20	»	87	46	14	8	187	224	243	»	493	216	1176	6.3	520	260	6600
21	»	87	52	26	15	202	230	»	115	368	660	1373	6.8	210	850	»
22	»	46	37	13	4	190	127	264	65	75	648	1179	6.2	1000	500	2400
23	»	174	33	12	6	192	53	53	68	259	792	1225	6.4	310	60	»
24	»	180	50	20	6	200	139	139	166	416	411	1271	6.4	»	1666	3450
25	»	118	62	17	11	181	147	29	»	78	724	978	5.4	760	»	»
26	»	46	59	13	20	203	348	»	152	152	803	1455	7.2	»	»	6250
27	»	66	36	14	8	200	129	278	15	294	194	910	4.5	910	»	5700

27 Gaarde.

Produceret pr. Ko.					Mælkeforbrug		Pr. 100 Pd. opnaaet Pris paa			Antal Kalve.		Mejerisystem.
Pd. Smør.	Pd. Ost.	Pd. Svin levende Vægt.	Solgt Pd. skummet Mælk.	Pd. skummet Mælk til Kalve og Hus-holdning.	til 1 Pd. Smør.	til 1 Pd. Ost.	Smør.	Ost.	Svin.	Tillagt.	Fedet.	
46.5	27.8	149.1	»	563	34.0	13.4	130.00	25.00	33.57	14	»	Is og Vand.
48.7	31.8	85.8	16	241	29.7	14.2	117.50	23.80	33.00	12	»	Do.
69.0	100.4	93.9	49	500	30.7	»	128.00	23.50	34.00	6	»	Is.
				ca.								
47.1	32.4	79.5	35	500	33.9	12.1	120.21	23.85	31.61	10	»	Is og Vand.
76.5	70.3	100.0	35	847	28.2	14.0	122.00	19.00	32.20	7	»	Bøtter.
56.9	30.9	80.9	33	744	29.7	13.8	133.00	28.00	33.00	17	»	Do.
		slgt. Vgt.							slgt. Vgt.			
65.5	48.6	88.6	70	534	27.0	12.5	134.00	26.00	43.00	8	4	Bøtter & Is.
76.4	77.1	—	25	840	30.8	12.6	130.68	20.06	32.10	35	»	Is og Vand.
82.7	15.7	25.3	91	1091	26.4	12.0	130.00	25.00	35.00	6	3	Vand.
51.4	61.9	93.2	26	500	31.3	11.8	127.40	25.00	32.40	12	»	Vand og Is.
77.2	74.0	122.8	22	588	31.6	11.5	129.87	22.54	30.87	17	»	Bøtter.
		slgt. Vgt.							slgt. Vgt.			
71.4	83.4	75.0	68	503	29.8	13.2	133.61	32.00	44.28	27	»	Is og Vand.
93.6	79.1	139.8	55	1050	29.1	13.8	125.61	28.00	33.00	4	3	Is eller Sne.
56.9	52.3	—	21	838	31.2	12.7	130.53	23.00	—	20	»	Is & Bøtter.
102.7	51.0	58.4	113	1975	31.1	11.4	122.00	25.00	31.70	30	»	Is.
57.4	87.7	96.5	2	308	31.8	11.2	130.00	24.00	32.00	20	»	Is & Vand.
96.7	116.0	48.6	256	1000	30.2	14.9	116.00	25.00	33.00	16	1	Is.
												De Lavals
69.4	100.7	82.3	74	325	30.7	12.1	134.00	25.00	36.00	37	2	Centrifuge.
109.7	113.4	116.1	»	712	29.3	13.4	131.32	20.00	33.50	29	3	Destinonske Fade
												Burmeisters
77.5	79.3	118.3	»	382	27.9	14.6	113.00	17.70	34.50	8	8	Centrifuge.
74.1	97.9	89.6	»	543	30.3	12.5	133.00	25.00	31.50	10	»	Centrifuge fra 1/4
67.1	28.6	75.8	8	603	26.7	14.4	124.90	24.00	32.64	12	»	Bøtter.
40.4	38.1	83.8	18	236	32.6	13.8	130.50	18.00	33.33	19	2	Destinonske Fade.
87.8	61.6	95.2	»	995	30.6	13.1	123.00	21.00	35.00	90	5	Isafkøling.
												Is. Fra 1/3.
73.9	71.1	88.3	»	1018	29.7	12.8	131.61	»	35.00	20	26	Centrifuge.
80.8	73.6	113.8	93	899	30.8	13.6	136.00	24.50	36.25	8	7	Is.
												Is. Vand &
95.7	75.1	233.7	38	275	27.4	14.3	124.80	23.10	34.50	»	8	Bøtter.

skyldes imidlertid næppe alene en Mindre-Produktion af Mælk. Tabellens Tal over Forbruget af Mælk til 1 Pd. Smør bidrage nemlig til at forklare den Klage over Mælkens ringe Fedme, som i Vinterhalvaaret var saa almindelig. Medens saaledes forrige Aars Meddelelser udviste et Gjennemsnitsforbrug af 28.8 Pd. Mælk til 1 Pd. Smør, er det tilsvarende Tal iaar forøget til 30.9 Pd; og hvad enten nu dette Forhold maa søge sin Forklaring i Køernes tarvelige Huld, i Foderet, eller om Mælkens Magerhed maaske kun har været tilsyneladende, idet den gennemgaaende Mangel paa Is har foranlediget dette Forhold —, saa bliver det dog Resultatet, at Mælkeforbruget til 1 Pd. Smør har været usædvanlig højt. — Naar Bøttemejerierne paa Tabellen figurere med det laveste Mælkeforbrug, kan dette Forhold ej vække Forundring, eftersom disse — naar Talen er om Mælk af gammel-malkende Køer — som Regel i Vinterhalvaaret ville kunne staa fuldt Maal med Isafkølings-systemet; og det saa meget mere i afvigte Vinter, hvor Forholdene for Ismejerierne vare alt andet end gunstige. Grunden til, at man paa Tabellen forgjæves vil søge Centrifugens Overlegenhed konstateret, lader sig forklare af den Omstændighed, at Flertallet af de her fremdragne Centrifuge-Mejerier først have anskaffet Centrifugen henimod Foraaret, hvorved en Sammenligning mellem de forskellige Systemers Fortrin altsaa er udelukket.

Fra enkelte Sider er berettet, at en i Kostalden foretagen Deling af Mælken, der muliggjorde at opsie Mælken af de gammelmalkende Køer i Bøtter eller Fade, medens de nybære Køers Mælk sattes til Afkøling i Is, har viist sig fordelagtig ved at reducere Mælkeforbruget til 1 Pd. Smør. —

Kraftfodertilskudet maatte ifølge Forholdenes Natur være betydeligt; og skjøndt Tabellen herover ej udviser nogen fremtrædende Forøgelse fra ifjor i de paa de enkelte Gaarde opfødrede Kraftfoder-Mængder, vil dog Ind- og Udførselslisterne — som senere skjænkes udførligere Omtale — godtgjøre, at Forbruget af Foderstoffer ifjor, skjøndt usædvanlig højt, dog overgaaes af omhandlede

Tab. II Vinterfodring 1881—82.

Mejeriernes Nr.	pCt. Kælvere inden 1ste Januar.	Opfodret pr. Ko af beregnede Kraftfoderenheder.							Foderets Værdi à 6 Øre.	Pd. Mælk pr. Ko.	100 Pd. Mælk kostet at producere.		
		Kraftfoder.	Kløver- og Vikkehavrehø.	Enghø.	Runkelroer og Gulerødder.	Turnips og Rutabaga.	Ialt.	I Gjennemsnit pr. Dag af			1881—82.	1880—81.	
								Kraftfoderet.					hele Foderet.
1	36	1441	504	100	»	»	2045	7.1	10.1	122.70	1748	7.02	4.87
2	40	1655	»	250	672	»	2577	8.3	12.9	154.62	1602	9.65	5.97
3	48	1440	348	48	»	»	1836	7.1	9.0	110.16	2167	5.08	4.55
4	59	621	»	430	»	132	1183	3.2	6.1	70.98	1629	4.36	4.26
5	54	1480	»	265	120	»	1815	7.0	8.9	108.00	2237	4.87	4.21
6	33	1426	396	»	»	131	1953	7.5	10.2	117.18	1828	6.41	4.12
7	35	1196	176	290	528	46	2236	6.1	11.4	134.16	1846	7.26	8.40
8	64	1371	288	180	352	3	2194	7.8	12.5	131.64	2605	5.05	4.06
9	42	1424	120	225	1174	»	2943	7.1	14.7	176.58	2327	7.59	6.17
10	43	728	308	550	»	»	1586	3.9	8.5	95.16	1724	5.42	4.81
11	62	469	120	850	138	38	1615	2.3	7.9	96.00	2540	3.81	3.58
12	23	1269	456	170	768	128	2791	6.5	14.3	167.46	2214	7.56	5.71
13	63	1458	»	158	924	»	2540	8.1	14.0	152.40	2788	5.47	4.91
14	48	1000	?	?	14	»	1014	4.9	4.9	60.84	1875	3.24 (?)	»
15	78	1523	280	248	330	456	2832	7.3	13.5	169.92	3512	4.64	»
16	37	846	220	425	»	54	1545	4.4	8.1	92.70	1982	4.68	»
17	40	652	»	1116	608	»	2376	3.2	11.8	142.56	3246	4.39	»
18	34	1310	520	332	426	98	2686	6.7	13.8	161.16	2377	6.78	»
19	90	1983	340	412	816	»	3551	9.9	17.8	213.06	3371	6.32	»
20	46	1176	208	65	792	»	2241	6.3	12.0	134.46	2573	5.23	»
21	52	1373	84	212	»	416	2085	6.8	10.3	125.10	2287	5.47	»
22	37	1179	400	125	288	112	2104	6.2	11.1	126.24	1929	6.54	»
23	33	1225	124	15	»	»	1364	6.4	7.1	81.84	1339	6.11	»
24	50	1271	»	416	414	400	2501	6.4	12.5	150.06	2800	5.36	»
25	62	978	304	»	»	320	1602	5.4	8.8	96.12	2297	4.18	»
26	59	1455	»	»	750	195	2400	7.2	11.8	144.00	2508	5.74	»
27	36	910	364	»	684	»	1958	4.5	9.8	117.48	2689	4.37	»

Vinters Forbrug. — Særlig har den indhøstede Sæds slette Kvalitet faaet sit Udtryk derved, at der iaar er opfodret usædvanlig store Mængder heraf.

De opfodrede Mængder af Hø og Roer ville være i nær Overensstemmelse med de tilsvarende i forrige Vinter, hvilket med andre Ord vil sige, at Forraadet af Agerhø var tarveligt, medens Enghøet og særlig Roeafgrøden ydede en meget væsentlig Støtte for Vinterernæringen.

Det bliver først ret iøjnefaldende, under hvor uheldige Forhold Mejerierne i afvigte Vinter arbejdede, naar vi gaa over til Undersøgelsen af Mælakens Produktionspris; thi denne vil, paa en enkelt Undtagelse nær, vise sig betydelig højere end ifjor. Omstaaende Tab. II., hvor Reduktion til Kraftfoderenheder med de sædvanlige Værdiangivelser:

100 Pd. Kraftfoder	=	100
» » Kløverhø	=	40
» » Enghø	=	25
» » Gulerøder & Runkelroer	=	12
- » Turnips & Rutabaga	=	8

er foretaget, indeholder Redegjørelse over dette Forhold.

Den høje Produktionspris for Mælken, som Tabellen angiver, skyldes baade det fordyrede Foder og den formindskede Produktion, dog hovedsagelig den sidste Faktor. — Tallene indbyde i og for sig ikke til nogen indgaaende Betragtning; thi det vil være vanskeligt at kunne bortræsonnere den Betænkelse, der maa opstaa hos enhver Producent, der seer Bekostningen ved at frembringe 1 Pd. Mælk naa op til, ja endog ret betydelig overstige den Værdi, som den mest rationelle Behandling af Mælken kan indbringe. Man kan ikke engang anføre den beroligende Omstændighed, at det er de paa Gaarden producerede Afgrøder, som figurere i Udgiften til Foderet; thi Vinterfodringen, hovedsagelig støttet og baaren oppe ved en betydelig Anvendelse af Kraftfoder, vil iaar have sat Landmændene i et betydeligt direkte Udlæg, hvad enten

nu dette er fremkommet ved et mere end almindelig stort Indkjøb af Foderstoffer eller ved et Mindre-Salg af Sæd. —

Naar vi i det Foregaaende have dvælet ved de kun altfor fremtrædende Skyggesider, som Mejeribesætningernes Vinterhold iaar frembød, er det fornøjeligt, at en nærmere Betragtning af de Vilkaar, som i den følgende Sommer paatrykte Mejeribruget sit Præg, vil godtgjøre, at det Mindreudbytte, som Mejeridriften uundgaaelig maatte yde i det forløbne Vinter, i fuldt Maal blev dækket ved den usædvanlig rige Sommerproduktion.

Fra det tidlige Foraar fremviste Græsmarkerne overalt en Vegetation, hvis Yppighed maa betegnes som aldeles enestaaende. Køerne kunde, saasart den korte Eftervinter i sidste Halvdel af April tillod det, finde mere end tilstrækkelig Næring paa Græsmarkerne, hvis Frodighed — trods de meget store Arealer, som iaar indtoges til Høslet — gennem hele Sommeren gjorde det muligt at kunne byde Kreaturbesætningerne en Ernæring, hvis Rigelighed ikke til noget Tidspunkt blev afbrudt ved den i sædvanlige Somre almindelige Tørhedsperiodes Virkninger. Resultatet heraf maatte da naturlig være, at Mælkeudbyttet naaede op til en usædvanlig Højde; og skjøndt selvfølgelig de sildig kælvende Individer bedst evnede at gøre den rigelige Ernæring frugtbringende, formaaede denne dog ogsaa at bringe de tidlig kælvende Køers Mælkeydelse op paa en særdeles tilfredsstillende Højde. — Tab. III, der viser Sommer-Produktionen, godtgjør, at de tidligere fremhævede 13 Mejerier, som ifjor havde et gennemsnitligt Sommerudbytte af 1780 Pd. Mælk pr. Ko, iaar — ved samme Middelkælvingstid — have som Gennemsnitsudbytte erholdt 2335 Pd. pr. Individ. For alle paa Tab. III anførte Mejerier er Gennemsnitsudbyttet 2386 Pd. Mælk. Ifjor var Middeltallet af Opgivelserne for Sommerhalvaaret 1821 Pd. Forbruget af Mælk til 1 Pd. Smør har varieret meget betydelig; og medens Centrifugemejerierne gennem hele Sommerhalvaaret arbejdede med et i saa Henseende højest tilfredsstillende Resultat, følte i Ismejerierne i høj Grad

Tab. III. Sommerfodring og Mejeriudbytt

Mejeriernes Nr.	Koholdets Størrelse.	Antal Græsdage.	Produktion pr. Ko.						Mælkeforbrug til 1 Pd.			Salgspris for 100 Pd.			
			Mælk. Pd.	Smør. Pd.	Ost. Pd.	Svin. Pd.	Skumm. Mælk anvendt til		Smør. Pd.	Ost. Pd.	Smør.	Ost.	Svin.	Skummet Mælk.	
							Salg. Pd.	Kalve og Husholdning.							
1	106	167	2289	77.7	87.1	123.7	»	277	28.1	13.7	107.72	24.00	33.68	»	
2	80	159	2366	81.4	92.8	90.4	21	255	28.3	14.7	106.50	23.80	34.50	3.00	
3	62	160	2029	71.4	105.8	93.0	58	460	28.2	10.2	117.50	23.50	34.00	1.50	
4	29	165	2596	78.7	99.7	79.5	50	600	32.3	11.9	96.45	23.85	31.81	2.00	
5	34	161	2408	74.2	97.1	100.0	34	470	31.3	14.1	99.90	21.50	32.20	1.87	
6	64	171	2216	70.1	76.6	81.0	25	556	30.8	14.0	110.00	28.00	33.00	2.00	
7	56	174	2358	81.7	86.0	ca. 25	51	319	26.8	15.5	112.00	24.00	46.00	2.00	
8	81	175	2278	72.0	112.4	—	48	337	30.3	12.9	102.53	18.38	32.10	1.94	
9	30	176	2440	80.0	—	25.2	87	760	28.9	»	110.00	»	35.00	2.00	
10	65	181	2212	68.5	110.2	93.2	51	300	31.5	12.1	104.60	25.00	32.40	3.00	
11	112	158	1929	62.7	71.1	63.0	14	344	30.0	12.3	106.41	22.54	33.51	2.00	
12	104	169	2214	76.1	108.4	75.0	44	337	28.4	13.0	106.92	32.00	44.28	3.00	
13	165	183	3020	96.1	57.6	118.9	26	984	30.9	13.0	98.92	25.00	33.00	2.00	
14	79	161	2905	102.9	141.8	»	23	570	27.6	12.7	104.13	23.00	—	2.09	
15	27	153	2041	63.9	54.9	58.3	135	698	29.6	12.1	104.00	30.00	31.70	2.00	
16	111	170	2352	80.1	147.3	96.5	15	242	28.6	11.2	103.50	25.50	32.00	4.00	
17	24	163	2503	73.9	62.5	50.0	134	400	32.6	13.7	100.00	25.00	33.00	2.00	
18	175	160	2413	86.4	128.7	82.3	123	130	26.1	11.9	108.00	25.00	36.00	1.50	
19	51	165	2207	81.2	85.7	116.1	»	308	27.1	12.5	98.00	18.00	33.50	»	
20	87	164	2414	86.2	71.8	118.3	»	505	27.6	15.0	113.00	17.70	34.50	»	
21	87	167	2298	85.5	109.6	89.6	»	440	26.7	12.7	105.20	25.00	32.90	»	
22	50	181	2683	85.9	61.2	75.6	23	551	30.5	14.3	105.45	23.00	32.64	2.00	
23	174	168	2012	66.5	105.9	83.8	30	225	28.7	12.8	105.25	18.00	33.93	2.50	
24	172	170	2553	94.1	87.5	95.2	»	374	26.9	14.6	94.50	21.00	35.00	»	
25	110	167	2211	86.2	70.0	88.4	»	1130	25.0	11.3	104.92	—	35.00	»	
26	45	167	2305	91.1	105.1	113.8	84	311	25.1	14.3	114.00	20.00	36.25	2.00	
27	69	167	3161	108.1	127.2	233.7	39	219	29.2	13.7	103.20	20.75	34.50	2.00	

i 1882 paa 27 Mejerigaarde.

Foder pr. Ko.				Mejerisystem.		Sommeren 1881.	
Kraftfoder. Pd.	Kløverhø. Pd.	Enghø. Pd.	Græsareal. T.d. Ld.			Mælkeudbytte pr. Ko, Pd.	Mælkeforbrug til 1 Pd. Smør.
>	>	>	1.30	Is og Vand.		1521	27.0
>	>	>	0.87	Is og Vand.		1903	26.5
>	>	>	1.00	Is og Bøtter.		1585	28.1
85	>	>	2.00	Is og Vand.		1552	29.3
>	>	>	0.80	Bøtter.		1670	29.1
>	>	>	0.78	Is og Vand.		1587	27.2
>	215	140	0.8	de Laval's Centrifuge.		1656	26.6
189	90	90	0.8	Is og Centrifuge.		2097	30.8
100	167	167	0.08	Vandmejeri	Staldfodret 50 Dage.	1420	24.2
>	>	>	1.06	Vand og Is.		2052	28.1
>	>	>	?	Is til $\frac{15}{8}$, herefter Bøtter.		1896	24.9
365	>	>	0.43	Vand og Is.	Staldfodret 96 Dage.	2185	28.6
480	>	180	0.51	Is, Bøtter og Kjær- ning af Mælken.		2520	29.2
91	>	>	1.09	Is.		2513	25.9
>	>	>	1.30	Sne og Vand.		>	>
>	>	>	0.73	Vand og Is.		>	>
>	>	>	0.42	Is.		>	>
>	>	>	0.67	de Laval's Centrifuge.		>	>
60	>	>	0.76	Foreløbig Aikøling til 7°.		>	>
>	>	>	1.15	Destinonske Fade.		>	>
>	>	>	0.97	Burm. & Wain's Centrifuge.		>	>
89	>	>	0.90			>	>
44	>	>	1.1	Burm. & Wain's Centrifuge.	Staldfodret 19 Dage.	>	>
97	>	93	0.89	Burm. & Wain's Centrifuge.	Staldfodret 25 Dage.	>	>
30	>	>	0.71	Burm. & Wain's Centrifuge.		>	>
84	>	>	1.20	Burm. & Wain's Centrifuge.		>	>
>	>	>	ca. 1.00	Burm. & Wain's Centrifuge.		>	>

Savnet af det fornødne Afkølingsmateriale, hvorved Forbruget betydelig forøgedes, hvilket atter affødte de fra mange Sider fremførte Klager over Mælkens ringe Fedme.

Fra samtlige Centrifugemejerier er udtalt enstemmig Tilfredshed med de ny anskaffede Centrifuger, som menes at have forøget Smørudbyttet fra 10—15 pCt.

Staldfodring anvendtes i afvigte Sommer kun meget faa Steder. Den væsentligste Aarsag hertil var vel nærmest den gjennemgaaende Mangel paa tilstrækkeligt Tørfoder og Strømateriale, hvilket stedse med Rette ansees for en nødvendig Betingelse for, at denne Fodringsmethode med Fordel lader sig gennemføre. Hertil kom saa endvidere, at Hensynet til en Besparelse af Grøntfoder, som ellers i væsentlig Grad maa tynges i Vægtskaalen, hvor Talen er om Staldfodring kontra Sommergræsning, ikke iaar paabød Nødvendigheden af denne Foranstaltning; og paa flere Gaarde, hvor Sommerstaldfodringen er bleven et Led i det almindelige Driftssystem, saa man derfor iaar sin Fordel ved at sommergræsse Besætningen. —

Efter i Foranførte særlig at have gjort de producerede Mængder til Gjenstand for Omtale, kunne vi ikke i Taushed forbigaa Kvalitetsspørgsmaalet, som for Mejeribruget i højere Grad end for nogen anden Gren af Landøkonomien virker bestemmende paa Aarsudbyttet.

Skjøndt saaledes den Kapital, som et vist Kvantum Mælk indbringer, afhænger — indenfor en vis Grænse — af Produktionens Kvantitet, vil dog dennes Kvalitet i langt højere Grad influere paa Udbyttets Størrelse, eftersom Prisen paa de forskjellige Kvaliteter differerer saa betydelig. Det vil derfor ikke være uden en vis Berettigelse at bedømme Mejeridriftens Standpunkt efter den Værdi, hvortil Mælken udbringes, en Værdi, som iøvrigt er saa variabel til Aarets forskjellige Tider, at Angivelserne først faa Betydning ved at være baserede paa hele Aarsregnskabet. Da de her foreliggende Data tillade en korrekt Besvarelse af Spørgsmaalet om den Værdi, som 1 Pd. Mælk repræsenterer i de enkelte Mejerier, skal Lejligheden

Tab. IV. Udbytte af skummet Mælk, Osteproduktion og Svinehold

1881—82.

Mejeriernes Nr.	Svineholdet.						Ialt med Fradrag af Kraftfoder.	Skummet Mælk pr. Ko.		Osteproduktion pr. Ko.		Udbytte pr. Ko af Svin, Ost og skumm. Mælk.	
	Solgt Grise pr. Ko. Kr. Ø.	Solgt & forbrugt Fedesvin pr. Ko (levende Vægt).			Kraftfoder til Svin pr. Ko.			Ialt. Kr. Ø.	Til Kalve og Husholdn. Kr. Ø.*	Pd. fra Pressen.	Kr. Ø.**)	Ialt. Kr. Ø.	Med Fradrag af Svinenes Kraftfoder. Kr. Ø.
		Forbrug. Pd.	Salg. Pd.	Kr. Ø.	Pd.	Kr. Ø.							
1	»	32.8	240.0	91.78	858	51.48	40.25	»	12.60	114.9	23.08	127.41	75.93
2	0.50	32.5	143.5	59.36	752	45.12	14.74	1.11	7.44	124.6	24.92	92.73	47.61
3	»	2.3	185.5	63.85	463	27.78	36.07	1.60	14.40	206.2	39.73	119.58	91.80
4	14.07	34.1	124.8	50.55	248	14.88	21.60	1.70	16.50	132.1	25.83	80.51	65.63
5	2.40	48.1	151.9	64.40	730	43.80	23.06	1.29	19.75	167.4	31.80	119.64	75.64
6	12.16	35.8	126.1	53.43	778	46.68	18.91	1.16	19.50	107.5	24.68	110.93	64.25
7	14.63	23.2	ca. 90.4	49.39	372	22.32	41.70	2.42	12.79	134.6	27.59	106.82	84.50
8	4.52	ca. 203	65.22	774	46.45	23.29	1.40	17.66	189.5	34.26	123.06	76.61	
9	25.40	22.2	28.3	17.68	237	14.22	28.66	3.56	27.76	15.7	3.22	77.62	63.40
10	2.77	20.6	165.8	60.39	660	39.60	23.50	2.31	12.00	172.1	35.28	112.78	73.15
11	3.89	17.4	168.4	59.81	416	24.96	38.54	0.72	13.9	145.1	26.82	105.02	80.06
12	1.25	14.3	135.7	66.42	485	29.10	38.57	3.36	12.60	191.8	50.33	133.96	104.86
13	»	258.7	85.37	742	44.52	40.85	1.62	30.51	136.7	29.70	147.20	102.68	
15	4.07	22.0	94.7	36.99	141	8.46	24.46	4.96	40.10	105.0	23.88	101.86	93.40
16	»	18.7	174.3	61.76	591	35.46	26.30	0.34	7.75	235.0	47.69	117.54	82.08
17	»	98	32.34	245	14.70	17.64	7.80	21.00	178.5	36.59	97.73	83.03	
18	»	42.3	122.3	59.26	433	25.93	33.28	2.95	6.82	229.4	47.03	116.06	90.08
19	»	29.3	202.9	77.79	703	42.18	35.61	»	15.30	199.1	31.02	124.11	81.98
20	0.80	67.5	169.1	80.44	710	42.60	38.64	»	13.30	151.1	21.93	116.47	73.87
21	3.45	25.4	153.8	57.70	450	27.00	34.15	»	14.74	207.5	42.54	118.43	91.43
22	17.06	21.0	130.2	49.38	475	28.50	37.94	0.62	17.31	89.8	17.30	101.67	73.17
23	2.72	15.1	152.5	55.86	510	30.60	27.98	1.20	6.01	144.0	21.25	87.94	57.34
24	»	13.6	176.8	66.64	797	47.82	18.82	»	20.53	149.1	25.67	112.64	65.02
25	0.53	31.7	145.0	61.85	708	42.48	19.90	»	32.22	141.1	28.92	123.52	81.04
26	»	23.8	203.8	82.50	823	49.38	33.12	3.54	18.15	178.7	32.60	136.79	87.41
27	0.07	21.2	446.2	161.25	1803	108.18	53.14	1.54	7.41	202.3	36.36	206.63	98.45

*) Den skummede Mælk beregnet til 1½ Øre pr. Pd.

**) Hvor den opgivne Salgspris ej er opgivet at gjælde for frisk Ost, er Ostens Svind som sædvanlig beregnet til 18 pCt.

Mejeriernes Nr.	Koholdets Størrelse.	Antal Dage.	Opfodret til Køer og Svin, alt reduceret til Pd. Kraftfoder.						Produceret pr. Ko						
			Køerne.				Svin.		Ialt Værdi. Kr. Øre.	Mælk. Pd.	Smør. Pd.	Ost. Pd.	Skummet Mælk anvendt Pd. til		Svin.
			Kraftfoder. Pd.	Hø, Roer etc. Pd.	Ialt Pd.	Værdi. Kr. Øre.	Kraftf. Pd.	Værdi. Kr. Øre.					Salg.	Kalve og Husholdning.	
1	106	370	1441	604	2045	122. ⁷⁰	858	51. ⁴⁸	174. ¹⁸	4037	124. ⁹	114. ⁹	»	840	272
2	80	358	1655	922	2577	154. ⁶²	752	45. ¹²	199. ⁷⁴	3968	130. ¹	124. ⁶	37	496	176
3	65. ⁵	364	1440	396	1836	110. ¹⁶	463	27. ⁷⁸	137. ⁹⁴	4196	140. ⁴	206. ²	107	960	187
4	29	358	621	562	1183	70. ⁹⁸	248	14. ⁸⁸	85. ⁸⁶	4225	125. ⁸	132. ¹	85	1100	158
5	35. ⁵	366	1430	385	1815	108. ⁹⁰	730	43. ⁸⁰	152. ⁷⁹	4645	150. ⁷	167. ⁴	69	1317	200
6	62. ⁵	362	1426	527	1953	117. ¹⁸	778	46. ⁶⁸	163. ⁸⁶	4044	127. ⁰	107. ⁵	58	1300	161
7	55. ⁵	370	1196	1040	2236	134. ¹⁶	372	22. ⁸²	156. ⁴⁸	4204	147. ²	134. ⁶	121	858	119
8	81	350	1371	823	2194	131. ⁶⁴	774	46. ⁴⁵	178. ⁰⁹	4883	148. ⁴	189. ⁵	73	1177	205
9	31. ⁵	376	1424	1519	2943	176. ⁵⁸	237	14. ²²	190. ⁸⁰	4767	162. ⁷	15. ⁷	178	1851	50
10	65	367	728	858	1586	95. ¹⁶	660	39. ⁶⁰	134. ⁷⁶	3936	119. ⁹	172. ¹	77	800	180
11	113	363	469	1146	1615	96. ⁹⁰	416	24. ⁹⁶	121. ⁸⁶	4469	139. ⁹	145. ¹	36	932	185
12	102	365	1269	1522	2791	167. ⁴⁶	485	29. ¹⁰	196. ⁸⁶	4428	147. ⁵	191. ⁸	112	840	150
13	17	364	1458	1082	2540	152. ⁴⁰	742	44. ⁵²	196. ⁹²	5808	189. ⁷	136. ⁷	81	2034	258
14	81	364	1000	14	1014	60. ⁸⁴	»	»	»	4780	159. ⁸	194. ⁶	44	1408	»
15	29. ⁵	365	1523	1309	2832	169. ⁹²	141	8. ⁴⁶	178. ⁸⁸	5553	166. ⁶	105. ⁹	248	2673	116
16	112. ⁵	361	846	699	1545	92. ⁷⁰	591	35. ⁴⁶	128. ¹⁶	4334	137. ⁵	235. ⁰	17	550	198
17	24. ⁵	365	652	1724	2376	142. ⁵⁶	245	14. ⁷⁰	157. ²⁶	5749	170. ⁶	178. ⁵	390	1400	98
18	175	355	1310	1376	2686	161. ¹⁶	433	25. ⁹⁸	187. ¹⁴	4790	155. ⁸	229. ⁴	197	455	164
19	54. ⁵	365	1983	1568	3551	213. ⁰⁶	703	42. ¹⁸	255. ²⁴	5578	190. ⁹	199. ¹	»	1020	238
20	87	351	1176	1065	2241	134. ⁴⁶	710	42. ⁶⁰	177. ⁰⁶	4987	163. ⁸	151. ¹	»	887	230
21	87	369	1373	712	2085	125. ¹⁰	450	27. ⁰⁰	152. ¹⁰	4585	159. ⁶	207. ⁵	»	983	179
22	48	371	1179	925	2104	126. ²⁴	475	28. ⁵⁰	154. ⁷⁴	4612	153. ⁰	89. ⁸	31	1154	151
23	174	340	1225	139	1364	81. ⁸⁴	510	30. ⁶⁰	112. ⁴⁴	3351	106. ⁹	144. ⁰	48	461	167
24	176	370	1271	1230	2501	150. ⁰⁶	797	47. ⁸²	197. ⁸⁸	5353	181. ⁹	149. ¹	»	1369	190
25	114	348	978	624	1602	96. ¹²	708	42. ⁴⁸	138. ⁶⁰	4508	160. ¹	141. ¹	»	2148	170
26	45. ⁵	370	1455	945	2400	144. ⁰⁰	823	49. ²⁸	193. ³⁸	4813	171. ⁹	178. ⁷	177	1210	227
27	67. ⁵	367	910	1048	1958	117. ⁴⁸	1803	108. ¹⁸	225. ⁶⁶	5850	203. ⁸	202. ³	77	494	467

rsregnskab.

kr. Ø.	Produktionens Værdi pr. Ko.			Produktionsværdien med Fradrag af Foderets Værdi.	Kvægrace.	Mejerisystem.	Tillagt og fedet Antal Kalve.
	Sød Mælk ej anvendt til Smørproduktionen à 5 Øre Pd.	Svin, Ost og skummet Mælk. Kr. Ø.	Ialt Værdi. Kr. Ø.				
95	13.25	127.41	284.61	110.43	Ayrshire & Jydsk.	Is og Vand.	14
91	11.00	92.73	247.64	47.90	Nordslesvigsk.	Is og Vand.	12
19	3.30	119.58	295.07	157.13	Nordslesvigsk.	Is. Fra ²⁰ / ₇ Bøtter.	6
52	4.15	80.61	217.18	131.32	Korthornsblanding.	Is og Vand.	11
46	7.90	119.64	295.00	142.30	Angler, Jydsk, Fyenssk.	Bøtter.	7
79	9.85	110.98	273.57	109.71	² / ₃ Fyenssk, ¹ / ₃ Jydsk.	Bøtter, Vand og Is. Is. Bøtter til ² / ₇ .	17
27	11.80	106.82	297.89	141.41	Fyenssk & Angler.	De Lavals Centrifuge. Is til ¹ / ₉ . Burm. & Wains Centrifuge.	19
66	17.35	123.06	314.07	135.98	Angler.	Wains Centrifuge.	43
51	13.70	77.62	286.83	96.03	Angler.	Vand.	12
13	7.95	112.75	257.83	123.07	Jydsk.	Vand og Is.	12
97	7.60	105.02	279.59	157.73	Jydsk.	Bøtter. Is.	19
76	6.75	133.96	317.47	120.91	Angler, Jyder samt enkelte Hollændere.	Is og Vand.	27
63	5.80	147.20	365.63	168.71	Fyenssk.	Is til ¹⁰ / ₆ . Bøtter til ¹⁵ / ₇ .	7
42	8.90	>	>	>	Fyenssk.	Kjærnet al Mælken.	20
75	23.75	101.86	317.36	138.98	Korthorns & Jydsk.	Is. Bøtter i 3 Mndr.	30
52	10.00	117.54	285.06	156.90	—	Is. Sæe og Vand.	30
07	14.25	97.73	298.05	140.79	Hollandsk.	Is og Vand.	20
31	20.15	116.06	322.52	135.38	Angler.	Is.	21
63	7.55	124.11	355.29	100.05	Angler.	de Lavals Centrifuge. Destinonske Fade med foreløbig Afkøling.	39
09	21.85	116.47	323.41	146.35	—	Burm. & Wains Centrif. Is til ¹ / ₄ . Burm. & Wains Centrifuge.	32
50	2.05	118.43	309.88	157.78	Jydsk.	Bøtter.	16
98	9.85	101.87	285.90	131.16	Fyenssk.	Destinonske Fade til ¹ / ₅ . Burm. & Wains Centrifuge.	10
71	6.00	87.94	216.65	104.21	Blandet.	Is til ³ / ₄ . Burm. & Wains Centrifuge.	13
91	7.15	112.84	316.90	119.02	Nordslesvigsk.	Is til ¹ / ₃ . Burm. & Wains Centrifuge.	21
70	7.95	123.52	319.17	180.57	Jydsk.	Is. Burm. & Wains Centrifuge.	95
73	2.26	136.79	352.72	159.34	Fyenssk.	Is. Burm. & Wains Centrifuge.	46
99	3.30	206.63	440.92	215.26	Fyenssk.	Is. Vand. Bøtter. Burm. & Wains Centrifuge.	15
							8

Tab. VI. Opgjørelse over den Værdi, hvortil 1 Pd. Mælk er udbragt.

Mejeriernes Nr.	Produktionens Værdi pr. Ko.				Pd. Mælk pr. Ko.	1 Pd. Mælk udbragt i Øre.	Ved egen Rehandling af Mælken naaet over 4. ⁶³ Ø. (Fællesmejeriernes Gjen-nemsniispris plus Behandlingsudgifter pr. Pd. Mælk).	
	Kr. Ø.	Smørudbytte. Svin, Ost, skummet Mælk med Fradrag af Svinenes kraftfoder.	Værdien af sod Mælk ej anvendt til Smørproduktion & 5 Øre.	Ialt. Kr. Ø.			For 1 Pd. Mælk.	Ialt pr. Ko. Kr. Ø.
1	143. ⁹⁵	75. ⁹³	13. ²⁵	233. ¹³	4037	5. ⁷⁷	1. ¹⁴	46. ⁰²
2	143. ⁹¹	47. ⁶¹	11. ⁰⁰	202. ⁵²	3968	5. ¹⁰	0. ⁴⁷	18. ⁶⁵
3	172. ¹⁹	91. ⁸⁰	3. ³⁰	267. ²⁹	4196	6. ³⁷	1. ⁷⁴	73. ⁰¹
4	132. ⁵²	65. ⁶³	4. ¹⁵	202. ³⁰	4225	4. ⁷⁹	0. ¹⁶	6. ⁷⁶
5	167. ⁴⁶	75. ⁸⁴	7. ⁹⁰	251. ²⁰	4645	5. ⁴¹	0. ⁷⁸	35. ⁴³
6	152. ⁷⁹	64. ²⁵	9. ⁸⁵	226. ⁸⁹	4044	5. ⁶¹	0. ⁹⁸	39. ⁶³
7	179. ²⁷	84. ⁵⁰	11. ⁸⁰	275. ⁶⁷	4204	6. ⁵⁵	1. ⁹²	80. ⁷¹
8	173. ⁶⁶	76. ⁶¹	17. ³⁵	267. ⁶²	4883	5. ⁴⁸	0. ⁸⁵	41. ⁵¹
9	195. ⁵¹	63. ⁴⁰	13. ⁷⁰	272. ⁶¹	4767	5. ⁷²	1. ⁰⁹	51. ⁹⁶
10	137. ¹³	73. ¹⁵	7. ⁹⁵	218. ²³	3936	5. ⁵⁴	0. ⁹¹	35. ⁶²
11	166. ⁰⁷	80. ⁰⁶	7. ⁶⁰	254. ⁶³	4469	5. ⁷⁰	1. ⁰⁷	47. ⁸²
12	176. ⁷⁶	104. ⁸⁶	6. ⁷⁵	288. ³⁷	4428	6. ⁵¹	1. ⁸⁸	83. ²⁵
13	212. ⁶³	102. ⁶⁸	5. ⁸⁰	321. ¹¹	5808	5. ⁵³	0. ⁹⁰	52. ²⁷
14	181. ⁴²	»	8. ⁹⁰	»	4780	»	»	»
15	191. ⁷⁵	93. ⁴⁰	23. ⁷⁵	308. ⁹⁰	5553	5. ⁵⁶	0. ⁹³	51. ⁶⁴
16	157. ⁵²	82. ⁰⁸	10. ⁰⁰	249. ⁶⁰	4334	5. ⁷⁶	1. ¹³	48. ⁹⁷
17	186. ⁰⁷	83. ⁰³	14. ²⁵	283. ⁹⁵	5749	4. ⁹³	0. ³⁰	17. ²⁴
18	186. ³¹	90. ⁰⁸	20. ¹⁵	296. ⁵⁴	4790	6. ¹⁹	1. ⁵⁶	74. ⁷²
19	223. ⁶³	81. ⁹³	7. ⁵⁵	313. ¹¹	5578	5. ⁶³	0. ⁹⁸	54. ⁶⁶
20	185. ⁰⁹	73. ⁸⁷	21. ⁸⁵	280. ⁸¹	4987	5. ⁶³	1. ⁰⁰	49. ⁸⁷
21	188. ⁶⁰	91. ⁴³	2. ⁹⁶	282. ⁸⁸	4585	6. ¹⁷	1. ⁵⁴	70. ⁶¹
22	174. ³⁸	73. ¹⁷	9. ⁸⁵	257. ⁴⁰	4612	5. ⁵⁸	0. ⁹⁵	43. ⁸¹
23	122. ⁷¹	57. ³⁴	6. ⁰⁰	186. ⁰⁵	3351	5. ⁵⁵	0. ⁹²	30. ⁸³
24	196. ⁰¹	65. ⁰²	7. ¹⁵	269. ⁰⁸	5353	5. ⁰³	0. ⁴⁰	21. ⁴¹
25	187. ⁷⁰	81. ⁰⁴	7. ⁹⁵	276. ⁶⁹	4508	6. ¹⁴	1. ⁵¹	68. ⁰⁸
26	213. ⁷³	87. ⁴¹	2. ²⁰	303. ³⁴	4813	6. ³⁰	1. ⁶⁷	80. ³⁷
27	230. ⁹⁹	98. ⁴⁵	3. ³⁰	332. ⁷⁴	5850	5. ⁶⁹	1. ⁰⁶	62. ⁰²

benyttes til at foretage en Opgjørelse herover, saa meget mere som den fornyede Levedygtighed, som Centrifugens Fremkomst i de sidste Aar har tilført den hensygnende Fællesmejerisag, indbyder til at benytte disse Tal til en Undersøgelse af, hvorvidt denne i sin nuværende Skikkelse er en Institution, som maa ansees for at fremme Indtægten af Landets Mejeribrug.

Den Sum, som Tab. VI godtgjør, at de forskellige Korrespondenter have udbragt af Mælken, synes meget tilfredsstillende, især sammenlignet med det Beløb, som Salg til Fællesmejeriet vilde have indbragt.

Fællesmejeriernes Betaling for Mælken er ifølge Meddelelser fra Landets forskellige Egne temmelig enslydende overalt, nemlig 14 Ø. pr. Kd., naar Topnoteringen for Smørret er 1 Kr., med et Tillæg af 1 Ø. for hver 7 à 10 Ø., Smørret stiger, eller, hvad der tilnærmelsesvis bliver det Samme: $\frac{1}{7}$ af Smørrets Topnotering. Da Aarets gennemsnitlige Smørnotering har været c. 118 Kr., vil den Pris, som Fællesmejerierne i det forløbne Aar have betalt, udgjøre 16.5 Ø. pr. Kd.*)

Hvad Driftsomkostningerne ved Mælkens Behandling angaaer, saa er denne Faktor ej saa væsentlig, at Hensynet hertil kan tale til Gunst for Mælkens Afhændelse til Fællesmejeriet. For Bøndernes Mejeribrug, som i sin nuværende Skikkelse besørger uden særskilt Personale, spiller disse en højst intetsigende Rolle, men selv om vi lægge Driftsudgifterne for et større Mejeribrug til Grund, yder dog — som Tabellens sidste Rubrik paaviser — Mejeriernes egen Behandling af Mælken et anseligt Overskud udover den Sum, som Salg af denne til Fællesmejeriet vilde have indbragt. — En Opgjørelse af Udgifterne ved Driften af et Mejeri paa 120 Køer vil, naar Malknings-

---

*) I Virkeligheden vil denne Sum være for højt angiven, da Hovedproduktionen er falden i Sommerhalvaaret, hvor Smørprisen var betydelig lavere.

udgifterne, som ej undgaaes ved Salget af Mælken, fraregnes, vise, at disse andrage c. 3000 Kr. aarlig.

Forudsat at der i et saadant Mejeri behandles 600,000 Pd. Mælk om Aaret, ville altsaa Omkostningerne ved Behandlingen af 1 Pd. Mælk beløbe sig til $\frac{1}{2}$ Ø. eller 2 Ø. pr. Kd. — Ej heller kunne vi med Berettigelse fremhæve Fællesmejeriernes Vanskelighed ved Behandlingen af den transporterede »koldtunge« Mælk som en Aarsag, der forklarer den forholdsvis lave Pris, hvormed Fællesmejeriets Leverandører maa lade sig nøje. I ethvert Tilfælde spiller denne Omstændighed i de Fællesmejerier, hvor Centrifuge er anskaffet, en temmelig uvæsentlig Rolle, idet Docent Fjords Forsøgsresultater vel konstatere et Forbrug af c. 1 Pd. »kjøbt Mælk« mere til 1 Pd. Smør end af Forsøgsgaardens egen Mælk, men det maa ved Siden heraf bemærkes, at Centrifugen dog her har reduceret Gjennemsnitsforbruget af »kjøbt Mælk« til 25.5 Pd., medens det Forbrug, der i omstaaende Tabel ligger til Grund for Aarsudbyttet — og altsaa herigjennem indvirker paa den Værdi, som 1 Pd. Mælk har repræsenteret — for næsten alle Gaardenes Vedkommende vil være en Del højere. — Naar vi saaledes se, at Herregaardsmejerierne ere istand til ved egen Mejeridrift at udbringe betydelig mere af Mælken end opnaaeligt ved Salg til Fællesmejerierne, er dette Faktum jo forsaavidt meget glædeligt. Et andet Spørgsmaal er det imidlertid, hvorledes det i saa Henseende forholder sig med Mejeridriften paa Landets 71000 Bøndergaarde, og her er vist Sandheden den, at Flertallet af disse ikke engang ved den Behandling, der almindelig bliver Mælken til Del, formaaer at skaffe sig den Indtægt, som Afhændelsen til Fællesmejeriet vilde afgive. Overfor disse kan altsaa Fællesmejeriet maaske yde pekuniær Støtte, men det bør ikke oversees, at Maalet for Mejeribrugets Udvikling paa Landets Bøndergaarde maa være at gjøre Fællesmejerierne i den nuværende Skikkelse overflødige. Som Forholdene nu ere, hvor Fællesmejerierne, mod en lav Betaling, i Mælken tilegne sig en Kapital, som

Landmændene burde kunne gjøre langt mere frugtbringende, maa disse kun betegnes som Institutioner, der vel række Middelmaadigheden Haanden, men som Udviklingen bør kunne overfløje. —

De sidste Aars enormt tiltagende Produktion af Kunstsmør, som stadig finder større og større Udbredelse blandt de konsumerende Masser, vil yderligere bidrage til at udvide Prisdifferensen mellem de gode og simplere Smørkvaliteter og gjøre det til en bydende Nødvendighed at søge Produktets Kvalitet hævet paa de Steder, hvor Tilvirkningen af disse simplere Kvaliteter foregaaer — med andre Ord: paa Flertallet af Landets Bøndergaarde.

De mindre Mejerier ville altid lide under den Ulempe, at Bøttesmør betinger en kjendelig lavere Pris end Smør nedslaaet i Dritler. Imidlertid vil Produktets Forbedring kunne reducere denne Ulempe ved at støtte de Pakningsforretninger, som have sat sig til Opgave ved at nedslaa Bøttesmørret i Dritler at give dette Adgang til Konkurrencen paa Smørmarkedet.

Den Vej, ad hvilken Mejeribrugets Udvikling i de sidste Decennier er søgt fremmet, hvor man gjennem Foredrag, Udstillinger og Exemples Magt har søgt Kvalitetens Forbedring gennemført, synes overfor de mindre Gaardes Mejeribrug kun sent at skulle føre til Maalet og at have ondt ved at overvinde den Ulyst, hvormed Bondestanden opgiver det engang tilvante, naar der ved Siden af denne Løsripen fra gammel Sædvane stilles Fordring om Udfoldelse af Ihærdighed for at naa det Maal, hvorefter der stræbes. — Det er imidlertid her som i de fleste Tilfælde langt lettere at paavise Manglerne ved det Bestaaende end at kunne give praktiske Antydninger af den Vej, som Udviklingen maa følge. Skjøndt det saaledes maa føles, at den Tid ikke vil være fjern, hvor det bliver en ligefrem Livsbetingelse for de mindre Gaardes Mejeribrug, at Kvaliteten hæves betydelig, maa vi dog nøjes med Haabet om, at enten den lave Pris for de simplere Mejeriprodukter skal bringe Produktionen ind i et bedre Spor,

uden at de uundgaelige Lærepenge skulle blive altfor følelige, eller at Fællesmejerierne maa komme under Forhold, der sætte dem istand til at byde Leverandørerne en Pris for deres Mælk, der er i bedre Harmoni med dens virkelige Værdi end den nuværende.

Smørproduktionen naaer i det forløbne Aar op til samme Højde som Aaret forud, idet Vinterhalvaarets Mindre-Produktion dækkedes af det Merudbytte, som den sidst forløbne Sommer ydede. Som det heraf fremgaaer, vil Udførselen i de forskjellige Kvartaler iaar afvige betydelig fra ifjor, idet særlig Juli Kvartals Udførsel med 31700 Tdr. bidrager væsentlig til den samlede Sum — 87300 Tdr. I Oktober Kvartal, der sædvanlig har den

Tab. VII. Smørudførselen i de enkelte Kvartaler.

	Oktober. Tdr.	Januar. Tdr.	April. Tdr.	Juli. Tdr.	Ialt Tdr.	
1872—73	22,600	15,900	27,800	47,300	113,600	} Brutto- Udførsel.
1873—74	20,600	16,800	43,100	49,400	129,900	
1874—75	22,600	18,600	44,700	41,200	127,000	
1875—76	15,800	15,000	45,500	59,200	135,500	
1876—77	23,000	16,900	34,600	45,000	119,500	
1877—78	17,900	11,000	20,900	35,300	85,000	} Netto- Udførsel.
1878—79	14,600	18,200	20,400	27,200	80,400	
1879—80	18,400	23,200	19,400	24,000	85,000	
1880—81	18,900	22,500	25,200	20,500	87,100	
1881—82	13,200	19,700	22,700	31,700	87,300	

Procentvis af Aarets samlede Udførsel.

	Oktober Kvartal.	Januar Kvartal.	April Kvartal.	Juli Kvartal.
1872—73 . .	20	14	24	42
1873—74 . .	16	13	33	38
1874—75 . .	18	15	35	32
1875—76 . .	12	11	33	44
1876—77 . .	19	14	29	38
1877—78 . .	21	13	25	41
1878—79 . .	18	23	25	34
1879—80 . .	22	27	23	28
1880—81 . .	22	26	29	23
1881—82 . .	15	23	26	36

mindste Udførsel at opvise, er Udførselen iaar reduceret til 13000 Tdr., det er en Nedgang fra ifjor af 30 pCt.

Skjøndt Smørudførselen som ovenfor paavist i de 2 sidst forløbne Aar har været ens, vil Indtægten af Exporten dog iaar være forrige Aars betydelig underlegen, som en Følge af de lave Smørpriser, som herskede paa den Aarstid, da vor Hovedudførsel fandt Sted. Smørpriserne vare nemlig, som det paa Grund af den ringe Produktion var at vente, tilfredsstillende gennem Vinterhalvaaret og naaede kjendelig over de Priser, der Aaret forud betaltes i Aarets første 4 Mndr. Med det indtrædende Foraar dalede Priserne imidlertid pludselig meget stærkt og holdt sig her-efter meget lavt gennem hele Sommerhalvaaret, et Forhold, som naturligt forklares af de store Smørpartier, som den overalt gunstige Sommer maatte tilføre Markedet.

I det Hele taget kan Smørmarkedets Karakter i det forløbne Aar betegnes som flou med et Begjær, som ej stod i Forhold til Tilførslerne, og som kun strakte til Afhændelsen af de fineste Varer til nogenlunde tilfredsstillende Priser, medens Værdien af de simplere Kvaliteter led betydelig under den Konkurrance, som Kunstmørret med stadig fortsat Held har optaget med disse

Gjennemsnitsprisen for fineste Smør.

	1875-76.	1876-77.	1877-78.	1878-79.	1879-80.	1880-81.	1881-82.*)
Oktober	129. ₂	136. ₀	120. ₀	123. ₆	106. ₀	128. ₀	119
Novbr.	121. ₆	133. ₄	126. ₅	127. ₀	117. ₂	138. ₀	135
Decbr.	129. ₂	137. ₅	130. ₀	119. ₀	122. ₈	132. ₀	134. ₈
Januar	133. ₀	134. ₄	129. ₀	113. ₂	122. ₄	130. ₅	135
Februar	137. ₅	130. ₂	130. ₅	117. ₂	125. ₀	128. ₀	133
Marts	135. ₀	133. ₅	133. ₀	112. ₄	129. ₀	118. ₅	130. ₄
April	119. ₅	108. ₇	105. ₀	99. ₆	119. ₅	114. ₀	121. ₀
Maj	108. ₄	100. ₈	106. ₀	93. ₆	100. ₀	106. ₀	96. ₀
Juni	120. ₀	112. ₀	102. ₀	81. ₄	98. ₆	101. ₀	98. ₄
Juli	124. ₀	118. ₀	93. ₆	83. ₀	102. ₄	110. ₇₅	101. ₅
August	134. ₀	120. ₀	110. ₅	80. ₀	108. ₈	115. ₅	102. ₅
Septbr.	140. ₆	120. ₀	116. ₀	92. ₈	117. ₆	119. ₂₅	112. ₀
	127. ₆	124. ₁	116. ₇	103. ₆	114. ₂	120. ₁	118. ₂

*) For de 2 sidste Aars Vedkommende Grosserersocietetets Topnotering for 1. Klasse Smør.

Ostefabrikationen er stadig den Gren af vort Mejeribrug, som skjænkes mindst Paaagtning, idet Bestræbelserne saa godt som overalt gaa ud paa at lægge Hovedvægten paa Smørtilvirkningen. Overskudsindførselen af Ost viser atter iaar en kjendelig Tilvæxt, samtidig med at Udførselen af denne Artikel er stegen med c. 20000 Pd., en Tilvæxt, der iøvrigt, som Osteudførselen i det Hele taget, spiller en aldeles forsvindende Rolle for vort Mejeribrug.

1878—79	indførtes	1,138,000 Pd.	og udførtes	46,000 Pd.	Ost.
1879—80	—	1,205,000 —	—	528,000 —	—
1880—81	—	1,246,000 —	—	64,800 —	—
1881—82	—	1,357,000 —	—	84,400 —	—

Osteudførselen i Kvartalene.

	Oktober Kvartal.	Januar Kvartal.	April Kvartal.	Juli Kvartal.	Ialt Pd.
1878—79	21,400	5,400	11,700	7,400	45,900
1879—80	15,300	437,000	57,900	16,700	527,800
1880—81	35,300	3,100	7,800	18,600	64,800
1881—82	27,800	17,000	14,500	25,100	84,400

Imidlertid tør det vel ventes, at der i en nær Fremtid vil blive taget alvorlig fat paa den unægtelig ikke lette Opgave: af Mælk, der — takket være Centrifugen — er bragt til den yderste Grad af Magerhed, at fremstille en ensartet Ost, hvis gode Egenskaber ekulle gjøre den skikket til Forbrug udover de snævrere Grænser, som Indlandets Forbrug afstikker. Muligvis vil en Tilsætning af billige Fedtstoffer til den magre Mælk kunne lede Fabrikationen ind i et Spor, der vil aabne et gunstigere Marked for Osten end hidtil. —

Med særlig Interesse have Landmændene iaar kastet sig over Svineproduktionen, hvortil maaske Sædens slette Kvalitet for en Del har bidraget. Tab. IV godtgjør, i hvor betydelig Grad et velordnet Svinehold kan bidrage til Mejeriets Aarsudbytte ved Siden af at afgive et værdifuldt Gjødningsmateriale. Overskudsudførselen af Svin er saaledes iaar forøget med henimod 20,000 Stkr., medens

Slagteriernes betydelig forøgede Virksomhed giver sig tilkjende ved, at Overskudsudførselen af Flæsk er mere end dobbelt saa stor som ifjor. For de levende Svins Vedkommende skyldes Overskudsudførselens forøgede Udstrækning en Stigning af den virkelige Udførsel, medens den aftagende Indførsel hovedsagelig gjør Udslaget for Flæskets Vedkommende.

Netto Udførsel af levende Svin.	Netto Udførsel af Flæsk.
1879—80 232,000 Stkr.	4,965,000 Pd.
1880—81 229,000 —	3,937,000 —
1881—82 248,400 —	9,254,000 —

Foranlediget ved den stærke Efterspørgsel har Prisen paa Smaagrise været høj hele Aaret igjennem, og adskillige Gaarde have ved Salg af disse kunnet skaffe sig en anseelig Indtægt.

Forbruget af Kraftfoder har, som alt omtalt under Vinterfodringen, iaar naaet en Højde som ingen-sinde tidligere, baade for Kunstfoderets og Sædens Vedkommende.

Netto Indførsel af:

	Oliekager.	Klid.	Ialt.
1878—79	12,500,000 Pd.	11,300,000 Pd.	23,800,000 Pd.
1879—80	31,170,000 —	28,100,000 —	59,270,000 —
1880—81	43,190,000 —	77,850,000 —	121,040,000 —
1881—82	44,154,000 —	77,915,000 —	122,069,000 —

Ovenstaaende Nettoindførsel er tilsyneladende kun ubetydelig højere end forrige Aars, medens det virkelige Forbrug bliver væsentlig større, eftersom dette omfatter Indførselen i Juli Kvartal 1881, som var usædvanlig høj. Naar Hensyn tages hertil, ville de i Aarets Løb opfodrede Kraftfodermængder antagelig beløbe sig til: Af indførte Oliekager 42,400,000 Pd. og af Klid 72,200,000 Pd.

Sammenlignet med de nærmest foregaaende Aar stiller Aarets Forbrug sig altsaa saaledes:

1878—79	21.1	Millioner Pd.
1879—80	47.0	— —
1880—81	105.8	— —
1881—82	114.6	— —

Hertil kommer, at Indførselen af Oliefrø, der iaar naaer op til 157000 Tdr., synes at tyde paa en Forøgelse i Hjemmeproduktionen af Oliekager. Ovenstaaende Data kunne kun yderligere bestyrke den Antagelse, at Mælkenes Produktionspris ej blot har været ualmindelig høj, men ogsaa foranlediget et usædvanlig stort direkte Pengeudlæg, som ej gennem Udførselen har kunnet fremkalde en tilsvarende Forøgelse af Indtægten. —

Kreaturpriserne, der i Slutningen af 1881 vare meget lave, paa Grund af den gennemgaaende Tilbøjelighed hos Landmændene til at reducere Besætningernes Størrelse, i Forbindelse med meget ringe Efterspørgsel, stege i Løbet af Foraaret, efterhaanden som Udsigterne for Foderbeholdningernes Tilstrækkelighed bleve lysere, meget betydelig, understøttede af Indførselsforbudet mod Kvæg fra Sverrig. Prisen paa saavel magert Kvæg til Fedning som Mejerikøer holdt sig herefter gennem hele Sommeren og Efteraaret i en usædvanlig Højde, der afskrækkede Mange fra at udvide Kvægholdet saa stærkt, som den rige Høst ellers kunde indbyde til.

De lave Ostepriser i Forbindelse med Følelsen af, at Markedet kun vanskelig vil kunne tilfredsstille de nærmeste Aars Efterspørgsel efter Brugsdyr til Mejeribesættningerne, har givet sig tilkjende ved en væsentlig Forcing af Kalveopdrættet, hvilket de indsendte Meddelelser i rigeligt Maal konstatere. Det maa utvivlsomt ogsaa betegnes som korrekt, at de større Gaarde stræbe hen til ved Selv-Tillæg at undgaa Indkjøb af Brugsdyr. Vel kan der til Gunst for Opdrættets Henlæggen til de mindre Gaarde fremføres den Omstændighed, at man i de større Mejerier bringer saa meget ud af Mælken, at man kun sjældent vil ofre et saa stort Kvantum heraf til Kalven, som en kraftig Udvikling vil kræve, medens det dog paa den anden Side vil være klart, at man ved Selvtillæg ganske anderledes har det i sin Magt at udvikle Opdrættet i den ønskede Retning og paa en Maade, der er i langt bedre Harmoni med de Vilkaar, der senere bydes Indi-

viderne som Brugsdyr, end hvor man skal rekrutere sin Besætning ved Indkjøb, i hvilket Tilfælde Mejeridriften let i højere Grad end ønskeligt bliver prisgivet Tilfældighedernes Magt.

Den forløbne Vinters Mildhed, som paa saa mange Maader kom Kreaturholdet tilgode, gjorde det overordentlig vanskeligt at skaffe det nødvendige Afkølingsmateriale for Ismejeriernes ordinære Drift og tvang ofte Producenterne til hen paa Sommeren med betydeligt Tab at gaa over til Bottesystemet, Vandafkøling eller — hvor Kvægholdets mindre Størrelse tillod det — til Kjærning af al Mælken. Disse vanskelige Forhold for Ismejerierne i Forbindelse med Docent Fjords Forsøgsresultater, som paa en afgjørende Maade godtgjøre Centrifugens Overlegenhed over de øvrige Mejerisystemer, have imidlertid bevirket, at Centrifugen iaar har faaet en meget betydelig Udbredelse, som stadig fortsættes. I de fleste større Mejerier, hvor Centrifuge ej endnu er anskaffet, har man allerede gjort sig fortrolig med den Tanke, at man tidligere eller senere vil komme til at se sin Fordel ved at gaa over til dette System; og naar Docent Fjords Forsøg paavise, at Centrifugen formaaer at renskumme Mælken langt fuldstændigere end opnaaeligt ved noget andet Mejerisystem, og saa fuldstændig som praktisk taget har Betydning — samtidig med at Produktets Kvalitet intet lader tilbage at ønske, — saa ligger heri et Bevis for, at denne maa kunne danne et — i hvert Fald foreløbigt — Endemaal for den Række af Mejerisystemer, som i de senere Aar successivt have været ansete for at bære Fortrinet, hvormed man med Tilfredsstillelse kan slaa sig til Ro.

Af Mælkeriudstillinger afholdte i Aarets Løb kunne vi nævne de omtrent samtidige Udstillinger i Odense og Frederiksborg. Særlig Interesse frembøde disse ved at godtgjøre Muligheden af at fremstille en god Ost af centrifugeret Mælk, hvorfor navnlig Osten fra Eriksholm afgav Bevis.

Af praktisk-videnskabelige Arbejder indenfor Mejeri-

omraadet ere Docent Fjords Forsøg stadig blevne fortsatte og have den væsentligste Andel i den Udbredelse, som er bleven Centrifugen til Del, ligesom ogsaa den Sikkerhed, som er kommen ind i Mejeridriften ved Centrifugens Benyttelse, hovedsagelig skyldes de ved disse Forsøg indvundne Erfaringer.

Naar vi sluttelig nærmere ville betegne det Forhold, der finder Sted mellem det her forløbne Aars Mejeribrug og dets Forgængere, saa vil det alt i alt vanskelig kunne karakteriseres som andet end et Middelaar. — Vel stod Udbyttet gennem Vinterhalvaaret ikke i Forhold til de Udgifter, som Besætningernes Vinterhold krævede, og vel forringede Sommerens lave Priser paa Mejeriprodukter i væsentlig Grad den Indtægt, som dette Halvaars betydelige Produktion kunde have givet; men det tør dog siges, at Aaret i sin Helhed overfor Mejeribruget har holdt mere, end det lovede, at det kun har givet Plads for faa af de fejlslagne Forhaabninger, der sædvanlig repræsenterer Reversen af Landbruget, og endelig fremfor alt, at det endte under Forhold, der berettiger til at se Fremtiden lysere imøde og haabe, at de gunstigere Vilkaar, hvorunder Mejerierne for Øjeblikket arbejde, ikke maa være af forbigaaende Natur, men fortsættes gennem de kommende Aar.
